

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2577

av Finn Bengtsson och Mikael Cederbratt (båda M)

Bättre kunskaper i beteendevetenskap och psykiatri nödvändigt för poliser

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förbättrad kunskapsnivå för poliser i beteendevetenskap och psykiatri och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Polisycket är speciellt. Det är ett utsatt yrke, inte minst i så kallad yttre tjänst där stora risker dagligen tas. Det bevisas av upprepade tragiska händelser där såväl medborgare som poliser skadas eller till och med får sätta livet till, exempelvis när personer ska hämtas av polisen för vård eller till förhör. När den typen av sorgliga händelser sker startar automatiskt en diskussion kring polisens yrke, utbildning och kompetens. En sådan diskussion är naturligtvis välkommen, men det ska inte behövas ständigt nya fall för att utlösa ännu en sådan utan att konkreta planer på en förändring kommer till stånd.

Alliansregeringens införlivade vallöfte om fler nyutbildade poliser är en mycket välkommen reform som påtagligt kommer att öka rättssäkerheten för medborgarna. När detta är sagt bör en diskussion om hur man kan uppdatera och höja kvaliteten inom polisutbildningen nu följa. Denna bör ta fasta på såväl grund- som vidareutbildningen av poliser samt den till utbildningen alltid kopplade forskningen och utvecklingen av undervisningsområdet och, i det här fallet, även yrkesutövningens professionalitet.

Av de risksituationer som beskrivits för bland annat den yttre tjänsten framgår att bristen på utbildning med beteendevetenskaplig och psykiatrisk inriktning utgör ett allvarligt tillkortakommande i dag. På grund av ständigt återkommande besvär, dramatiska och tragiska incidenter där allvarlig personlighetsstörning eller psykisk

sjukdom eller missbruk möter tjänstgörande poliser bör denna brist på basal kunskap inom det beteendevetenskapliga och psykiatriska området snarast avhjälpas.

I en sådan undervisning bör man kunna fokusera på den stora kunskap som i dag finns om hur man i sin yrkesroll ska bemöta personlighetsstörda och psykiskt sjuka personer och missbrukare. Det gäller exempelvis ökade kunskaper om hur allvarlig psykisk sjukdom eller missbruk kan ta sig både kroppsliga och själsliga medicinska uttryck som polisen bör känna till och, förhoppningsvis, därför till viss del också lära sig känna igen på förhand. Detta bör kunna leda till ett bättre och säkrare bemötande av personer i sådana fall i den vardagliga yrkesutövningen och därmed minska riskerna för skada för antingen personen ifråga eller för polisen själv.

Den beteendevetenskapliga och psykiatriska kunskapen kring svårare psykisk sjukdom eller missbruk syftar alltså till att lära både blivande (grundutbildning) och färdiga (vidareutbildning) poliser mer om att bedöma när det kan finnas fara för missbrukaren själv, allmänheten eller polistjänstemannen och när så troligen inte är fallet. Möjligheten till denna avvägning för polisen själv och inte enbart efter bedömning av sjukvården, som normalt inte primärt är med vid bemötandet utan oftast har efterfrågat handräckning av polisen för detta, medför att polisen lättare, och med upplevelse av större egen trygghet och säkerhet i samråd med professionell sjukvård och psykiatri, kan förstå och värdera de eventuella riskmoment som kan föreligga vid mötet med en potentiellt svårt psykisk sjuk eller missbrukande person. En större tillfredsställelse med att kunna hantera riskmoment och faror i mötet med svårbedömda situationer där beteendestörning eller psykisk sjukdom kan föreligga torde också öka välbefinnandet i polisarbetet och därmed ha positiva effekter på en utsatt arbetsmiljö i allmänhet.

Därför anser vi att undervisning i tillämpliga delar av beteendevetenskap och psykiatri bör införlivas i grundutbildningen av poliser.

När utskottet tidigare behandlat denna frågeställning har alla möjliga skäl till att inte ta upp just problemet med förbättrad och säkrare polisiär handräckning av svårt psykiskt sjuka människor. Nu senast under förra riksmötet så konstaterade utskottet bland annat att ”polisens uppgifter bör renodlas” och av det framgår att dit hör inte att omhänderta svårt psykiskt sjuka människor som kan vara till fara för sig själva eller andra utan ”de kärnuppgifter som är viktigast: utryckning, utredning och brottsförebyggande arbete”. Vidare ansåg utskottet att ”regeringen aviserat att man kommer att inleda ett arbete med att göra polisutbildningen till en högskoleutbildning. Detta arbete bör inte föregripas”, varvid man fann anledning föreslå riksdagen att avslå motionen.

Vi tycker tvärtom att det för det första är högst anmärkningsvärt att inte en av polisens många uppgifter ändå måste vara att vid tvingande behov just omhänderta svårt psykiskt sjuka människor som kan vara till fara för sig själva eller andra. Vem skulle annars göra detta? Militären, eller någon annan yrkesgrupp särskilt utbildad på att omhänderta potentiellt mycket farliga personer? Den som ändå ska ha denna viktiga uppgift måste av rimliga skäl ha en god utbildning i vad som förväntas dem när de möter på allvarligt psykiskt sjuka människor. Detta är det tyvärr alltför dåligt ställt med utanför sjukvården idag, och det vi med denna motion avser fästa utskottets uppmärksamhet på.

Polisutbildningen bedrivs idag på olika högskolor i landet. Oavsett hur den framtida polisutbildningen kommer att utformas är det ett osvikligt krav att en förbättrad utbildning i beteendevetenskap och psykiatri skyndsamt kommer till stånd inom poliskåren. Vi vill med utskottets bifall till denna motion att regeringen ges det tillkänna.

Finn Bengtsson (M)

Mikael Cederbratt (M)